

ELŐFIZETÉSI AR:

Negyedévre. 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üz-
etében, Falkenstein Soma dohánytözsde-
ben, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG:

hova a lap szellemi részét illető köz-
lemények küldendők:

Városháza 4. szám.
(Markó-ház.)

Szerkesztő otthon található egész nap.

KIADÓHIVATAL:

hova a nyiltterek, hirdetések és elő-
fizetési díjak, valamint reklamációk
küldendők:

Wesselényi Géza
könyvnyomdája
Szőchenyi-utca 45. sz.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Szeptember elseje.

(*.) A mai nap a tanulók újév napja, melyen ambícióval s jó szándékokkal telve lépik át az iskola küszöbét -- s melyen a tanítók és a tanár urak is felteszik magukban, hogy igyekezni fognak tanítványaikkal mennél több rejtélyét megismertetni, illetve megismerni a tudománynak.

A jó diák, a jó tanító örömmel várja azt a napot, mely új működési teret biztosít neki, melyen új emberekkel, új eszmékkel ismerkedhetik meg. Az egyik örül az elsajátítandó tudásnak, magáért a tudásért s annak jövőbeni hasznáért, a másik -- a tanító és tanár -- főleg annak örül, hogy ismét egy csapat ember, egy kis része a jövő nemzetnek kapja általa lelkébe a világító mécset.

Ez a nap ünnepnapja lehetne bátran az egész országnak, mert a kultura emelése, a felvilágosodás terjesztése nemzeti ügy, épen olyan fontos, sőt még fontosabb a jó hadseregrel, mert az utóbbi bizonyos mérvben -- mai viszonyokat véve alapul -- a másikat feltételezi. Modern hadsereg jó iskolák nélkül, modern jó katona a tudás bizonyos -- nem alacsony -- foka nélkül már nem is képzelhető.

Ma már a tudás, a szellem dominálja a tereket, az ügyesebb, okosabb ember előnyben van a többiek felett, kiket az élet különféle viszonyai közt kizsákmányolhat a saját előnyére a nélkül, hogy azért a másik megharagudhatnék, a nélkül, hogy azt csak meg is érezné.

A tudományosságna ma mások az ismérvei, mint ezelőtt. A holt nyelvek tudása nem tudomány, a bibliának alapos ismerete ma már a legjobb theologusnak sem képezi ambícióját, s a latin és görög klasszikusok könyv nélküli tudását senki sem követeli meg felebarátaitól. De azért tudni jó, tudni kell a tudományos pályára lépőknek legalább is az essenciáját annak, a mit az óvilág két klasszikus állama

a tudomány, szépirodalom és szépművészet terén teremtett; ismerni kell eme genialis nemzetek lélekemelő, páratlanul heroszi történetét s ismerni kell azokat az eszméket, melyek a két klasszikus nemzetet lelkésítik.

Ismerni kell az egész emberiséget, annak jelenét, múltját, aspirációit, hazáját, szokásait, ismerni kell vágyait, érőit, képességeit, alkotmányát, földjét, vizeit, hegyeit, állatait, ismerünk kell irodalmát, művészetét, iparát, kereskedelmét, szegénységét, gazdagságát -- hogy önmagunkkal összemérhessük, hogy tőlük tanuljunk s azt a mi jójuk van, elsajátítsuk.

De mindenekfelett kell mi nekünk, hogy országunk, népünk történetét, szokásait, képességeit s hivatottságát felismerjük s mi magunk saját erőink, képességeink tudatára ébredve, ezt fejleszteni, erősíteni igyekezzünk, nem az egyed, nem a saját cél érdekében, hanem a nemzeti erőlkifejtés szempontjából, hogy egy öntudatos, életerős, épeszű, egészséges szervezett generáció álljon a nemzeti ügy élére, mely megmutassa a jövőhöz vezető utakat, a nemzetet arra ráterelje s azon előre vezesse.

Sajnos, hogy helyzetünk olyan, a mely sokszor nem engedi meg azt, hogy a kitűzött cél felé erőink által különben okadatolt gyorsasággal, egyenes uton törjünk, mert célunkat legtöbbször természetesen vezetőink nélkül, gyakran annak bosszúságára s gyakran saját véreink által is kárhóztatva kell követnünk. De épen ez a mostoha körülmény legyen nekünk szomorú vigasztalásunkká. Bennünket mint mostohagyermeket kitett az édes apánk gyenge és meggyengített korunkban a legkeményebb megpróbáltatásnak; legádázabb haragját éreztette velünk évszázadokon át, testünkön fekélyeket támasztott, hazaárulókká tette vezetőinket, velünk testvéreinket öldöstette, egymás ellen háborura ingerelt, tűzzel, vassal pusztította és pusztította népünket, vagyonunkat -- s mi ezen megpróbáltatások közepette meg-

fogytunk, elpusztultunk ugyan -- de a megmaradt kevés egyik kezében egy örök élet biztató zálogát, másikban pedig a kenyérekéréshez szükséges szerszámot tartja s mindkettőben bizik, mindkettőt igaznak tartja, mert tudja, hogy az ős Pannónia lakóihoz mindig hálás volt.

Ezen népet évszázadok óta a legközelebbi korig ellenségnek tekintette a saját ura s mint ilyen bánt el vele, de épen ez edzette meg, épen ez oltotta belé az élet-ösztönt. Ennek a népek: a mi népünknek történetét, szokásait, képességeit, irodalmát apróra tudatává kell emelni a sarjadoszó nemzedéknek, mert a felnőtteknek az a legfőbb kötelességük szemben a fiatalisággal, hogy életerősekké képezzék őket, hogy megmutassák nekik, mitől kell tartaniok s mi és ki ellen kell védekezniök.

A vallás adja meg a jövőben való hitet, ez adja meg a vigaszt, ez fejleszti az erkölcsöket. Erkölcs nélkül nincs állam s vallás nélkül nincs erkölcs. Ezért fontos dolog minden iskolában a vallás tanítása.

A többi tudnivaló tanításának éber őre a tanfelügyelő s különösen a gyakorlati élet követelte tudományágak tanítása s tudása vált életszükségletté, mert azok adják a mindennapi kenyeret.

E helyt s e napon tehát tanítóknak s tanulóknak nem mondhatunk mást és egyebet, mint hogy adjon az Isten mindnyájuknak erőt, kitartást és szorgalmat s az Isten áldja meg s tegye gyümölcsözővé, eredményessé fáradságukat!

A miskolczi ügyvédi kamara s az új sommás eljárás.

Mindinkább közeledik az új sommás eljárásról szóló törvénynek életbeléptetési határideje, f. évi november hó elseje, s a mennyire jogászörökben szerzett értesüléseink megengedik, ki kell jelentenünk

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Fogas kérdés.

Vitatkoztunk egy szép fiatal menyecske s én több társadalmi kérdés felett. Szóltuk-szapultuk az ismerősöket, elmondunk mindenkiről mindent, a mit csak tudunk. És csudálatos dolog: megegyeztünk a legtöbb kérdésben, természetesen a legtöbbre nézve úgy, hogy én udvariasságból ráhagytam, a mit a szép menyecske állított. Megtettem a barátság kedvéért. Hiszen mit is tudtam tenni pld. mikor arról volt szó, hogy a Darwin elmélet helyes-e, vagy nem? Ő megrázkódva s iszonyodva szólt ellene. Természetes, hogy én is tiltakoztam ellene, hogy majomtól származnánk, mint ős fajképviselőtől. Meghóztam ezt az áldozatot, úgy sem veszt vele semmit a tudományos világ, én meg nyertem egy lekötelező mosolyt, mely eperajkról származva, mindig hódító szokott rám nézve lenni.

Szóval mondhatom, hogy pletykázásunk igen sikeres volt az egyetértés, közmegállapodás szempontjából. Hanem igazán: végén csattant az ostor. Hogy, hogy nem, olyan kérdés merült fel, a melyet nem tudtunk megegyezőleg eldönteni, a melyben a legellentétebb álláspontot foglaltuk el s elvégre is abban állapodtunk meg, hogy a nagyközönség ítéletére bizzuk a kérdés eldöntését. Hadd szavazzanak az arra hivatottak, férfiak s nők úgy, a mint

meggyőződésük mondatja velök. Ha aztán a szavazat a szép menyecske javára szól, én tartozom megvenni neki a legszebb magyar költői terméket, ha pedig én mellettem nyilatkozik a többség, ő nagysága tartozik természetben kiszolgáltatni rózsapiros ajkairól azt a csókot, mely nem sérti meg sem őt magát, sem férjét, mert fogadás útján jött létre az alku, ezt pedig tartozik respektálni a legföltékenyebb férjem uram is, kivált ha a humornak olyan kedvelője, mint az én mélyen tisztelt menyecském kedves férje, ki önmaga is nagy érdeklődéssel viseltetik fogadásunk eldöntése iránt.

A kérdés fontos is, fogas is. Fontos azért, mert esetleg igen sok házasulandó fiatal ember jövőjére nézve irányadóvá válhat, fogas pedig épen ebből folyólag, hogy akár miként oldjuk is meg, kétségbevonhatlanul veszedelmes eredmény áll elő. Csak az aztán a kérdés, hogy mégis melyik a veszedelmesebb?!

Kérdésünk úgy a mint felállítottuk a szép menyecskével s megindokoltuk, a következő:

Az-e a szerencsés házasság, ha az ember elvesz egy leányt, ki kifogástalan magaviseletű, a legnagyobb ellenség sem tud reá semmi rosszat mondani, még csak nem is udvaroltatott magának, a dani, még csak nem is udvaroltatott talaj, világ rá nézve nem volt más, mint ismeretlen talaj, melynek termékei nem gyakoroltak reá nézve semmi vonzó erőt. De férjhez menve egyszer csak megváltozik gondolkodásmódja, a kaczerkodás, a kihívó magaviselet ismertté teszi mindenki előtt, az utczán la

kik, mert mutogathatja magát, az otthon gyűlöletes előtte, lovagjai seregéstől vannak s a férjem-uramnak nem jut más, mint a közönség szárnalma s gúnyos mosolya.

Vagy pedig az-e a szerencsés házasság, ha az ember elvesz egy olyan nőt, kinek már multja van, kinek a női nemet megillető tiszteleti rész csak morzsalék gyanánt jut a szigorúbb nézetűek részéről, kinek csak igen kevés jó barátnője van, mert a legtöbb lányos mama megtiltja lányainak a vele való érintkezést, mivel „szégyent hozhat“ rájuk, ha vele látják az emberek. De ha elvette az ember, egyszer csak egészen megváltozik, a régi élvezetek megszűnnek s a világ élvezője a boldog otthon szeretőjévé változik. Egészen mássá lesz mint volt s a rosz hírnév közbecsüléssé változik!

Vagyis hát így állítjuk fel a kérdést: olyan leányt vegyünk-e el, a ki „szeplőtlen multú“, de megtörténhetik vele, hogy nem marad meg ilyennek; vagy olyan leányt tűzzünk-e szivünkhöz, ki „nem szeplőtlen multú“, de megtörténhetik, hogy egészen jóvá válik s a boldogságot megadja a férfinak?!

A fogadást tartó szép menyecske azt állítja, hogy jobbat a leányt elvenni, ki nem egészen kifogástalan multú, mert a tapasztalat szerint az ilyenek csakugyan megváltoznak s a lehető legjobb nőkké lesznek, kik a kissé viharos élet után csendes kikötővé varázsolják azt a viszonyt, melyet házasságnak nevezünk. Megváltoznak már azért is, mert meg akarják mutatni a világnak, hogy ők nem olyan roszak, a minőknek a világ tartotta őket. Azért

minden tartózkodás nélkül, hogy igen kevesen vannak azon gyakorlati jogászok városunk nagyszámú jogászsága körében, a kik e törvényt eddig tüzetes tanulmány tárgyává tették volna.

Igaz, hogy az igazságügyi kormányzatnak is nem csekély gondot okoz e törvény életbeléptetése, mert míg egyrészt a bírói szervezetünk nagyfokú átalakítása, a bírák és fogalmi személyzet szaporítása kell hogy megelőzzék az életbe léptetést; igaz hogy a kormányhoz közel álló szakférflak körében általában el van terjedve az igazságügyminiszternek azon még eddig közzé nem tett elhatározása, hogy e törvény életbeléptetését további két évre elhalasztja: mindazonáltal az a véleményünk, hogy ha ez bekövetkeznék is, szükséges, hogy e következményeiben nagy fontosságú törvény szellemével s rendelkezéseivel úgy a jogászok, mint az érdeklődő laikusok is minél előbb megismerkedjenek, mert ezen már szentesített törvénynek életbeléptetésére nézve csak az lehet most már kérdéses, hogy mikor fog megtörténni?

Sajátságos mégis, hogy ezen nagy vívmányunk s a jogfejlődés történetében korszakot alkotó intézménynek tekintett törvényt „nebántsvirág“ gyanánt nézzük a nélkül, hogy azzal alaposan megismerkedni törekednénk.

Ennek oka pedig abban fekszik, hogy a gyakorlati jogászra nézve a judikatura mai állapota s főként a kir. tábla decentralisatiója által előidézett bizonytalan jogállapot valósággal lehetetlenné tette az elméletekkel való foglalkozást, s így csaknem ki van zárva annak a lehetősége, hogy ezen különben is nagy jogi tudást igénylő törvényről egyenként, magánosan foglalkozva, annak mélyére hatni képesek legyünk.

Ily czélok elérhetése hozta létre a jogászegyletek legtöbbször, mert köztudomású, hogy a mindennapi életben oly gyakran előforduló vitás jogi kérdések helyes megoldását nemcsak elősegítették, hanem egyenesen előidéztek az ilyen egyes kérdések körül írásban és szóbelileg kifejtett viták, a mint hogy az ilyen társas viták és értekezések nemcsak a jogi gondolkodást fejlesztik, de egyúttal messze-messze hatása van a gyakorlati életben is.

Arra kell tehát itt is törekednünk, hogy nyújtassék mód és alkalom ezen új törvény egyes részleteinek megbeszélésére és megvitatására mindazoknak, a kik az iránt érdeklődnek, s a kiknek, mint az ügyvédi karnak hivatása megkívánja, hogy e törvényt a legapróbb részletekig alaposan megismerjék.

Mert miként fogja a szabad bizonyítás rendszere mellett hivatását teljesíthetni azon ügyvéd, a ki az új törvény intézkedéseit, vagy éppen nem vagy helytelenül magyarázva fogja ismerni? Miként fogja a bírói hatalom gyakorlása közben a nyilvánosság és közvetlenség mellett is ellenőrizhetni az eljáró bírót, az, a ki maga sincs tisztába a törvény által körvonalozott bírói jogkör terjedelmével és saját jogaival?

a fogadást tartó szép asszony szerint: csak bátran vegyük el a viharos múltú nőt is, majd meglátjuk, hogy nem csalódunk, mert úgy lesz, a mint ő állítja.

Én meg azt állítom, hogy nem viharos múltú nőt kell elvinnünk, hanem igenis olyat, a ki szepőlőten híru. Mert igaz ugyan, hogy megtörténik nagyon sokszor, hogy az ilyenből nem kifogástalan asszony lesz, sőt éppen abban találja kedvét s örömet, ha minél többször rakhat szarvakat a férjem-uram homlokára, de mindemellett is mégis csak úgy vagyunk meggyőződve, hogy a reménység sokkal nagyobb a szepőlőten múltú nőnek jövőre való kifogástalanságaira nézve is, mint a viharos életű nőre nézve. Teljes meggyőződéssel állítom, hogy csak szepőlőten múltú nőt kell elvinnünk!

Ime így áll a kérdés! Kinek adjunk előnyt? A szepőlőten múltú leánynak e, vagy pedig a viharoskon keresztül mentnek e? Melyikből lesz jobb feleség? Melyikre bízhatjuk a jövő boldogság biztosítékát?

Felkérjük tehát olvasóinkat, legyenek szivesek nyilatkozni, hogy fogadásunk eldőljön s határozott vélemény keletkezzék e fogas kérdésben. Az ne hűzzen sarokba senkit, hogy én a fiatalember, esetleges leszavaztatásom miatt elesem attól a kívánatos csóktól, mert itt egyúttal eldől egy barátom sorsa is, ki éppen a kérdés megfajtése szerint fog megházasodni.

Azért csak meggyőződés szerint tessenek szavazni.

Csók L.

Hiszen a „ius novit curia“ elve nem menti fel az ügyvédet hivatásszerű kötelmei alól s nem zárja ki sem a bírói tévedést, sem pedig emberi gyarlóságaink más consequentiáit!?

Éppen azért kell, hogy az erre hivatott faktorok maguk is oda törekedjenek, hogy az ily nagy fontosságú kérdések minél helyesebb megoldást nyerjenek, s mivel az ügyvédi kamara nemcsak hatósági funkciók ellátása czéljából alkotott, hanem feladatai közzé és első sorsán oda tartoznak a jogfejlesztés érdekében teendő intézkedések és javaslatok is, ez okból az ügyvédi kamarát tartjuk legilletékesebbnek arra nézve, hogy ezen kérdés megoldása terén városunkban a kezdeményező lépést saját kebelében megtegye.

Vannak kamaráknak számos olyan kitűnő tagjai, kik bizonyára készséggel vállalnák el a megbeszélésre kitűzendő törvény egyes részleteinek vagy egyes kérdéseknek vitára való előkészítését és commentálását, s az így előkészített észleletek megvitatására lehet hetenként 2—3 napot kitűzni; anyagot a törvény és a gyakorlati élet folyton nyújt; a sommás eljárás után elő lehetne venni az új örökösödési eljárást, a mezőgazdasági s az új bélyeg-törvényt, mindmennyi olyan actualis jelentőségű, hogy azokkal foglalkozni nemcsak érdemes, de szükséges is.

Meg vagyunk róla győződve, hogy kamaránk tiszteletreméltó elnöke, Kovács Lajos ügyvéd úr meg fogja tudni találni a helyes expedienst e czél elérésére nézve, s reméljük, hogy a kezdet nehézségeinek leküzdése után sikerülni fog ezen vitaestélyeket állandóakká tenni, s talán egyúttal ez fog alkalmat nyújtani a városunkban évekkal ezelőtt fennállott, azonban rég feledésbe ment „ügyvédjelöltek és joggyakorlókok segélyegyletének“ felújítására is.

Híszük és reméljük, hogy felszólalásunk nem marad minden eredmény nélkül, mert

„A törvény magában holt betű;

Az „alkalmazás“ lehel abba életet.“

H. . . cz. Ö . . n.

Egyházmegyei közgyűlés.

Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye csütörtökön, augusztus hó 30 án tartotta meg őszi rendes közgyűlését Miskolczon, melynek kiváló érdekességét kölcsönöztte az, hogy Tóth Dániel miskolczi lelkész, mint az egyházmegye új esperese akkor foglalta el székét s tartott eszmékben gazdag s hatalmas székfoglaló beszédet. Tóth Dánielt az egyházmegye községek egyhangú bizalma emelte a díszes esperesi állásra; oda emelte őt, mert benne az egyházi téren hosszú 37 éven át teljesített hű és odaadó munkálkodása alatt mindazokat a tehetségeket és nagy lelki tulajdonságokat felfalalta, melyek egy egyházmegye kormányzatához szükségesek. Tudományos műveltség, mély vallásos buzgóság, törhetetlen akaraterő és tántoríthatlan igazságérzet jellemzik az alsó-borsodi egyházmegye új esperesét. Modorában nyílt, egyenes, őszinte, lefelé úgy mint felfelé bátran kimondja az igazat, sokszor a szók megváltoztatása nélkül. Érzelmében puritán protestáns, mondhatni: minden ízében tiszta kálvinista; abból a fajtából, a melyből nagy és vészes időkben a martýrok születnek. Ez Tóth Dániel. Ilyennek ismeri őt az egyházmegye. Ezért választotta kormányzójává őt.

A gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Réggel 9 órakor az egyes egyházak képviselői: egyházi és világi férflak nagy számban csoportosultak a felső paróchia udvarán. Az érdeklődő közönség soraiban ott láttuk Zelenka Pál evang. püspököt, titkára Hronyecz József kíséretében. Kévéssel 9 óra után megkezdődött az egyház tanácstermében a közgyűlés.

Tóth Dániel esperes mindenekelőtt búgó imában kérte Istentől a bölcsesség lelkét a megkezdendő tanácskozásokra.

Báró Vay Béla egyházmegyei gondnok üdvözölvén a szép számmal megjelent tagokat, a gyűlést megnyitja.

Ezután az esperes és egy tanácsbíróra beadott szavazatok felbontására kiküldött bizottság jelentése olvastatott fel, mely szerint az esperesi állásra beadatott összesen 54 szavazat, ebből Tóth Dániel 51-et, Nagy Ignác 2-öt, Kérészy Barnabás 1-et kapott. A tanácsbírói állásra 44 szavazattal Kérészy Barnabás választott meg. (Éljenzés.)

Báró Vay Béla rövid, de szép szavakban üdvözölte az új esperest, mire Tóth Dániel esperes az esküt letévén, egy hatalmas beköszöntő, mondhatni: programbeszédet tartott.

Tóth Dániel esperes mindenekelőtt kijelentette, hogy ha a magyarországi ref. egyházat, melynek egyik alkotó részét képezi az alsó-borsodi egyházmegye is, a zsinati törvények és az egyházpoltikai reformok új és változott helyzetbe nem hozták volna, csak egyszerűen megköszönné az egyházmegye bizalmát s annyit mondana, hogy megtartja azt, a mit esküjében Istennek fogadott. Elég volna csak ennyit mondania mert a mi az egyházmegye kormányzatát illeti, azt derék elődjétől nt. Bornemisza József (lelkes éljenzés) irtól a legkifogástalanabb rendben vette át; a mi pedig őt magát illeti, 37 év óta ismeri őt az egyházi téren az egyházmegye; e hosszú idő alatt elveiben és tetteiben sohasem változott s így már ezután sem fog megváltozni (Éljenzés). De miután a zsinati és az egyházpoltikai törvények új helyzetet teremtenek az egyház életében, szükségesnek tartja azokra vonatkozó nézeteit elmondani. „Minden kétségen felül áll az igazság — mondja szóló — hogy az egyházi társulatok, bár isteni eredetűek, nem vonhatják el magukat a korszellem és az emberiséget átalakító uralkodó eszmék hatása alól. Ma a központosítás az uralkodó eszme. Az államhatalom saját kezébe akarja keríteni a kormányzat összes ágait. Az egyházak is nem önállóan működő testületek többé, hanem az állam czéljait szolgáló intézmények. Ennek az eszmének nagy hatása volt a zsinatra is. Ezt bizonyítja a népesebb egyházak több szavazata, a domesztikának oly módon való szervezete, hogy bár annak sulya, az egyházak és egyesek vállaira nehezedik, mégis annak ügyeit nem az egyházak, megyék és kerületek intézik; hanem döntőleg intézkedik az u. n. központi bizottság. A me-rev összpontosítás nem protestans elv, hanem róm. kath. elv! (Éljenzés) Én esperesi működésem alatt arra fogok törekedni, hogy a mennyire a törvények korlátai engedik, az önkormányzat elvei teljes mértékben érvényesüljenek s e téren új munkaköröket teremtsünk.“ Hosszasan bírálja ezután az egyházi politikai kérdéseket, melyeket a szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatokkal megoldottnak nem tekint. Az államhatalom fél úton meg nem állhat. Előbb-utóbb el kell jönni az időnek, midőn az 1848. évi XX. t. cz. végrehajtatik, midőn az egyes hitfelekezetek ama nagy örökség birtokába jutnak, melyet dicső apáink tettek le számunkra, midőn az ige testet ölt magára Nem tudhatjuk, hogy az egyházpoltikai törvények mennyiben fognak változást idézni elő egyházi életünkben, mert a jövőbe nem láthatunk. Én — mondja szóló — nem tartom egyházunkra üdvösnek a korlátlan vallásszabadságot, mert ha minden erőnket összeszedjük is, ha pihenést nem ismerő munkával és buzgósággal gyakoroljuk is a „cura pastorális“-t, nem leszünk képesek ellensúlyozni a róm. kath. papság rettenetes hatalmát. Nekünk egyedüli, legerősebb fegyverünk az evangelium, ez a megtartó erőnk. E mellett ápolnunk és fejlesztenünk kell a gyülekezeti életet, az összetartozás és az egyházunk iránti buzgó szeretet érzését, mely a lefolyt századok békés napjaiban úgy, mint a viharokban csodákat mivelt. (Éljenzés) Ezután megköszönve a személye iránt tanusított bizalmat, kéri báró Vay Béla egyházmegyei gondnokot, hogy őt egyházi és polgári téren szerzett bölcsességével támogatni méltóztassék. Erre kéri az egyházmegye tanácsbírói, lelkészi és tanítói karát, valamint a gyülekezetek előjáróit.

Szünni nem akaró, lelkes éljenzés követte a félóránál tovább tartott beszédet, mely után báró Vay Béla indítványozta, hogy a beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétessék. (Helyeslés.)

Eme szép és lélekemelő jelenet után a folyó ügyek elintézésére tért át a közgyűlés, melyek közül felemlítjük a következőket:

Kérészy Barnabás tiszánai lelkész és kerületi tanácsbíró hosszas indokolás után kijelentette, hogy az egyházmegyei tanácsbírói állást semmi körülmények között el nem fogadhatja. Új választás rendeltetett.

Hosszú és beható vita tárgyát képezte a szupplicáció eltörlése miatt a sárospataki főiskola részére megajánlandó évi segély elintézése. Az egyházkerület az alsó-borsodi egyházmegyére 520 frtot

vetett ki. Részt vettek a vitában Molnár Bertalan tanácsbíró, Kerekes József, Bornemisza József, Kérészy Barnabás, Nagy Ignác, Fekete József, Bódogh Tamás és Szalóczy Bertalan lelkészek s a határozat az lett, hogy az egyházmegye bár nem szívesen, de megszavazza a reá kivett összeget; ebből az alkalomból azonban báró Vay Béla indítványára felhívja a kerület figyelmét arra, vajjon nem látná-e itt az idejét annak, hogy a sárospataki főiskola jogi fakultása beszüntessék vagy az államnak átadás-sék?*) Mert örökösén a hivatást terhelni nem lehet. a nép fizetni már nem tud.

A lelkész, özvegy és árva gyámintézetnek a kivonat által megkésztett alapszabálytervezetét Nagy Ignác és Fekete József tanácsbírók szakavatott jelentése alapján intézte el.

Gulyás József igriczi leánytanító, Nagy Kálmán és Székely Kálmán cserépfalusi tanítók állásukba beerősítették s az esküt letették.

Több kisebb ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért.

H I R E K.

— **Ki lesz a főgondnok?** A tiszánineni ev. ref. egyházkerület főgondnoki állására beadott szavazatok már beérkeztek a püspöki hivatalhoz. a szavazatok felbontására kiküldött bizottság azonban nem bontja fel ma — miként tervezte volt — a szavazatokat, hanem akként intézkedett, hogy — miután az egyes egyházmegyékből vett értesülések szerint a szavazatok nagyon kevés kivétellel báró Vay Béla valószínűségi belső tanácsos, borsod-megyei főispán és az alsó-borsodi egyházmegye gondnokának nevét tartalmazzák, a választás ünnepélyesebbé tétele végett a szavazatokat majd csak Nagy-Kaposon a közgyűlés alkalmával bontják föl. Báró Vay Béla tehát már úgy tekinthető, mint a kerület megválasztott főgondnoka, a ki a nagy-kaposi gyűlésen Kun Bertalan püspök mellett a társelnöki széket el fogja foglalni.

— **A legmélyebb sajnálattal** értesültünk, hogy Gianone vasúti főmérnök szerdán éjjel 11 órakor a szentpéteri állomáson egy hajtányon menve, lábát eltörte. A hivatalos munkájának teljesítése közepett szerencsétlenül járt főmérnök esete iránt városszerte általános és mély részvét nyilvánul. A résztvevők közé magunk is csatlakozunk és kívánjuk, hogy az általános tisztelt főmérnök mielőbb felgyógyuljon s folytathassa a közügy érdekében kívánatos munkálkodását.

— **Eljegyzés.** Dr. Goldberger Miksa f. hó 26-án eljegyezte Reichwaldon (Szepesmegye) Hercz Anna kisasszonyt, Hercz Jakab reichwaldi földbirtokos leányát. Boldgságot kívánunk!

— **Hymen.** Heimlich Izidor diósgyőri fiatal kereskedő f. hó 29-én eljegyezte Spielberger József helybeli kereskedő kedves leányát, Szerén kisasszonyt.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Gál Lajos végzett joghallgatót a miskolczi pénzügyigazgatósághoz segélydíjas fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** Nagy László honvéd főhadnagy a Ludovika Akadémiához a tereptan és ábrázoló mértan tanárává neveztetett ki. Állását a nagy gyakorlatok bevégzése után október 1-én foglalja el.

— **Jubileum.** Zureich Károly fényképész holnap, azaz szeptember hó 2-án tölti be fényképészeti működésének 30-ik évfordulóját. Ez alkalommal barátai barátságos estére gyűlnek össze az Avason, alkalmassint tisztársának: Szinay Istvánnak a pinczejében. Éljen sokáig!

— **A sajó-vamosi ev. ref. egyházban** megüresedett lelkészi állomásra betöltésére vonatkozólag esztörtökön intézkedett a felső-borsodi ev. ref. egyházmegye elnöksége. A választás határidejűl szeptember hó 23-ik napja tűzött ki. A lelkészi állásra 20-nál több pályázat adatott be. Hogy ki fogja az állást elnyerni, azt bizonyosan tudni sem lehet. Legtöbb kilátása van — mint értesültünk — Simon István harmaczi (Gömörmegye) lelkésznek.

— **Itt van az ősz.** Hirdetik nem csak a költöző golyák (mindkét értelembé véve), nemcsak a hulló levelek, nemcsak az őszi szőlővel ékeskedő boltkirakatok, nemcsak a gombamódra szaporodó őszi poéták... hanem az iskolák megnyitása is. A jó papák arca kissé előorul, mikor ezekre gondol. Bizony nem kis dolog az: két vagy még több gyereket! egyszerűen iskolába küldeni. Hát a szegény mamák! Sírva pakkolják kedvezelmek holmiját és süttik az utaraváló pogácsát... Mai napon megélnéül városunk is, bevonul a diáksereg. Lesz kaczagás, élénkség az utcákon. Csupa öröm lesz nézni őket, köztük a jövőendő nagy férfait, akik kabát alá dugottkönyvekkel, gigerlis sántitással és olyan schopenhaueri ábrázattal

vonulnak el újból viszontlátott imádottaik ablakai alatt, hogy megsajnálja őket az ember. Ok képviselik a tavaszt az őszben, mert a diáknak megtiltani nem lehet... Csak most vesszük észre, hogy kissé elkanyarodott a tollunk, s csak az ősz fecskeiről s nem az őszről irtunk. No de vigasztalódjunk, pár nap múlva ugy is az unalomig tele lesznek lapjaink őszi hangulattal.

— **Áthelyezés.** Dencz Manó miskolczi kir. ügyészségi irnok és Székely Dónát sátoralja-ujhelyi ügyészségi irnok kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Honvédeink érkezése.** A városunk környékén tartandó nagy honvédegygyűlésekre tegnap érkeztek meg a szomszéd megyékből a honvéd ezredek. Reggel 9 órakor Sátoralja-Ujhelyből, 11 órakor Egerből, este pedig Kassáról, Munkácsról és Szathmárból érkezett mintegy 5000 főből álló honvédsereg. Ezek négy napig ezred-gyakorlatot, azután öt napig dandár-gyakorlatot tartanak itt, azután 9-én indulnak Szentpéter, Rimaszécs, Rimaszombat felé a Balassa-Gyarmaton tartandó királygyakorlatra.

— **Az első magyar hadastyánegylet** táncmulatságát holnap este tartja meg a lövölde-népkert helyiségében.

— **Kikötés.** A kintöz eszköz alkalmazását régen eltörölte a korszellem és a humanizmus hatalmas. És mégis ma olyan dologról értesültünk, a mely — ha igaz — a legmélyebb felháborodást vonhatja maga után. Annál inkább hihetetlennek tetszik az a hír, mert — miként tudósítónk állítja, a dolog a honvédségnél, a 10-ik honvédezered miskolczi zászlóaljánál történt, még pedig a következőképpen. Egy Czeizler nevű miskolczi illetőségű közhonvéd a század szabóműhelyében mint szabó dolgozott. Hogy miként dolgozott, tudni nem lehet, elég az hozzá, hogy dolgai miatt felebbvalói őt folytonosan szidták, piszkolták. Czeizler egyszer azután megunt a szekirozást, zászlóalj-jelentésre (rapport) jelentkezett. Ezért a vakmerőségért azután — miként tudósítónk állítja — augusztus hó 27-én a legnagyobb hőségben két óráig kikötötték. A ki valaha katoná volt, az látta, vagy legalább hallotta: mi az a kikötés, ez a spanyol inkvizícióból maradt kínzás, melyből két órát csak igen erős szervezett ember bír el. Két kezét hátul összekötik a katonának s azután kötélen fehüzzák, annyira, hogy csak lábhegyével éri a földet. A vér mind előrehajtott fejébe megy. Hogy ily módon bánták-e Czeizlerrel a miskolczi honvédségnél, még tudósítónk számára sem akarjuk elhinni. Eppen azért fentartással közöljük a hírt s kívánjuk, hogy ez illetékes helyről megczáfolassék.

— **Öngyilkosság.** Szurmay József diósgyőri erdőkerülő esztörtökön délután vaddisznóra töltött fegyverével agyonlőtte magát. A fegyver csövének végét szájába fogta, a sarkányt pedig lábujjával nyomta meg. Azonnal meghalt. Öngyilkosságának okául búskomorságot emlegetnek. Tette annyival inkább szánalomraméltó, mert nőt és gyermekeket hagyott maga után, a kik a családfő elhunytával most a biztos nyomornak és inségnek néznek elébe.

— **Vesztett kutya** marta meg Horváth Julia 15 éves leányt Sajó-Vámoson. A szerencsétlen leányt Melczér Gyula alispán rendeletére Budapestre a Pasteur-féle gyógyintézetbe szállították.

— **Egy ujszülött kegyetlen meggyilkoltatása.** Tegnap délelőtt egy helybeli előkelő kereskedő szolgálatában álló Tököllyi Mária nevű cselédeleány egészséges fiúcsesemőt szült, s hogy szegényétől megszabaduljon, ujszülöttét megfojtotta, majd darabokra szaggatta, s végre az ürögödörbe dobta. Azonban borzalmas cselekedete csakhamar napvilágot látott, a rendőrség elfogta és a kir. ügyészség börtönébe kísérte, honnan 3 évig aligha lesz kiszabadulása. A kis csesemőt tegnap délután boncolták fel dr. Sassy és dr. Frank orvosok, Somossy dr. h. vizsgálóbíró jelenlétében.

— **Névváltoztatás.** Gans Jakab miskolczi lakos úgy maga, mint kiskorú Mihály fia nevét belügyminiszteri engedéllyel „Gonda“-ra változtatta.

— **A miskolczi kereskedők és kereskedő-ifjak egylete** f. hó 23-án tartott választmányi ülésén a Szobonya Mihály elhalálozásával megürrült háznelnöki tisztségre Pfliegler Károlyt választotta meg. Goldstein Ignác és Kopp Armin pedig, mint a legtöbb szavazatot nyert póttagok, sorsolás útján a választmányba hivattak.

— **A közökház élmezési vállalatával** a belügyminiszter e hó 11-én kelt rendeletével újabb három évi tartamra Erdélyi Adolf eddigi vállalkozó bizatott meg.

— **Budapest emelkedése.** Hogy mily rohamosan fejlődik székes fővárosunk, igazolja azon izzólámpa, chemikai, fizikai, sebészeti és bakteriologiai üveg-műszergyár is, mely a „Seregi, Plechati és Társa“ czég tulajdonában, Kinizsy-utca 10. sz. alatt hozatott üzembe. Ezen gyárban az üveggyártás oly sok remeke készítették, hogy ahoz hasonló gyártmányt a külföldön is alig találunk. Az üveggyártás, karácsonyfadíszek és művirágok készítése oly művészet-tel lesz itt tökéletesítve, hogy azokból nemcsak a bécsi és lemergi, hanem már a budapesti ezredéves kiállításához is rohamosan érkeznek a megrendelések. A napokban a kereskedelmi miniszter több szakbizottság kíséretében meglátogatta a gyárat s a tapasztalt felett legnagyobb meglepődésének adott kifejezést. Mint Budapest egyik látványossága, bárki által is megtekinthető.

— **Legelősből és teljesen megbízható** bevásárlási forrás a Szabó Béla gyógygyógy- és illatszerüzlete (droguéria) Miskolcson, Széchenyi-u. 116. szám alatt, hol az összes gyógyszerek, mindenféle ipari célokra használt vegyszerek, angol és francia illatszerek, gyógyszerkülönlegességek, háztartási és piperezerek, szappanok, állatgyógyászati és kötszerek legelősből kaphatók. Igen finom tea, rum és cognac, miről egy kis próba által mindenki meggyőződhetik. Valódi szépek-bélai borovicska a legjobb minőségben itt kapható. Ajánljuk ez üzletet mindazok figyelmébe, a kik tiszta, hamisítatlan és szakszerűen kezelt árukat olcsón akarnak bevásárolni.

— **Egyéves önkénteseknek** szabályszerű, legjobb minőségű egyenruhákat jutányos árak mellett készít és teljes felszereléseket szállít Steinfeld és Fischer szabóczég Miskolcson. Költségvetéssel nevezett czég legnagyobb készséggel szolgál. Ugyanott a közeledő őszi idényre tiszta gyapjúkelmékből ujdonságok nagy választékban már raktáron vannak, melyekből minták jutányos árak jelzésével legújabb divatkép kíséretében készséggel küldetnek Steinfeld és Fischer czég által.

— **Egy általános folttisztító-szer,** mely minden foltot a ruhákból biztosan és nyomtalanul eltávolít, már régóta égető szükségé vált, főképen a könnyű és világos öltönyök idényében. Egy olyan kitűnő szer egy angol legújabb találmánya, hozzátevé még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 kr. Ez „Rose“ általános foltzappana a „rózsá“-val; a „rózsára“ mint védjegy ügyelni kell és minden módszert határozottan visszautasítani, mely mindenütt, gyógyszerárakban, gyógyáru-, diszműáru-, rövidáru-, illatszer- és fűszerkereskedésekben kapható. Nagyban és ha esetlegesen készlet valamely helyen nem volna, 25 kr. előre beküldése mellett bérmentve küldetik Visnya Sándor által Pécsen. MISKOLCZON kapható: Szabó Béla droguista, Kálnai Lipót, Máhr Károly, Bodnár Gyula, Hesz Jenő, Nagy Miklós, Schönwald és Braun uraknál.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. Németh Imre.
Kiadó: Wesselényi Géza.

NYILTER. *)

Alúlirottak kinyilatkoztatjuk, hogy Heinrich Victor bányamérnök és Solymosy Olivér gépész-mérnök a salgótarjáni „Vadász“-szállóban 1894. évi augusztus 23-án felmerült becsületbeli ügy a mai napon előtűnk, lovagiasság szabályainak megfelelően elintéztést nyert.

Andrus János, okl. bányamérnök.
Watner Aladár, m. k. bányabiztos.
Heinrich Viktor megbízottjai.
Jungmann Rezső, sz. orvos.
Matyó Imre, okl. gyógyszerész.
Solymosy Olivér megbízottjai.

*E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Egy legalább 5-ik gymnasiumba vagy kereskedelmibe járó
izraelita tanuló
gyermekem mellé
teljes ellátás mellett
azonnal felvétetik.
Zenében jártasok előnyben részesülnek.
Ajánlatokat legkésőbb e hó 7-én
Blau Gyula építészhez.

Ház-eladás!

Sörház-u. 77. b. sz. alatti

H A Z

mely 8 évig még adómentes

nagy udvarral

1-3

szabadkézből eladó.

A páston egymással fekvő

két legelő

illetőséget eladok.

Dr. Németh Imre

ügyvéd, Városház-tér 4. sz.

*) Nehány évvel ezelőtt milyen szívesen kérte ezt Miskolc, de nem adták. Nem volna jó a városnak vagy a miskolczi egyháznak ez ügyben a mozgalmat újra megindítani? Többet érne egy kaszárnyánál.

Az első szegedi cs. és kir. szab. műtrágyagyár
részvénytársaság

ajánlja a nagyérd. gazda-közönség figyel-
mébe saját gyártmányu és szavatolt nö-
vényi-tápanyag tartalmu

phospor, nitrogén, káli 3-6

műtrágyáit,

nemkülönbön szabadalmát képező

különlegességeit

mindennemű gazdasági növényekre.

A képvisellel a közönség kényelmére

Révész Miksa urat

(gazdasági ügynökség)

Miskolczon, Széchenyi-utca 124. sz. biztuk meg.

FELHÍVÁS!

Van szerencsém a t. sport-kedvelő urak becses tudomására hozni, hogy

VÍTERMEMET

a Kossuth- és Széchenyi-utca sarkán levő Lengyel-féle 70. sz. ház emeletén folyó évi szeptember hó 3-án d. u. 6 órakor megnyitom és 1895. évi május hó 1-ig úgy egyeseknek, mint társas csapatoknak a vítor- és kardvívásban viórákat adok, és pedig saját felszerelésem használata mellett, vásár- és ünnepnapok kivételével d. u. 4 órától 8-ig terjedő időben naponta egy órát havi 6 frt, hetenkénti háromszor egy-egy órát havi 3 frtért, deákok egy forint díjkezdményben részesülnek.

Beiratkozásokat elfogad alant írott Csabai-kapu 70. sz. alatt személyes avagy írásbeli közlés alapján és a viórák alatt is.

Miskolcz, 1894. augusztus hó 29-én.

Tisztelettel

Máté Péter,

m. á. v. hivatalnok.

1-2

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek úgy az iskolai év, mint az őszi szezon beálltával becses figyelembe ajánlani

évtizedek óta fennálló nagy

lábbeli-raktáramat,

hól jó anyagból készült, tartós és finom kivitelű **férfi-, fiú-, női és gyermek-czipők** és **csizmák**, még a legkényesebb igényeknek is megfelelő, dús választékban kaphatók.

Maradok teljes tisztelettel

Weidenfeld Miksa,

lábbeli-kereskedő Miskolcz,

a Seper-nagyszállóval szemben.

* * * Kitűnő zománczu konyhai és főzőedények. * * *

AZ EPERJESI NÉPBANK

kályhagyára

ajánlja tiszta fehér, teljesen tűzálló agyagból készült fehér-, színes-, ó-német-chamois és majolika

cserépkályhát

valamint díszes kandalló-kandallós kályhát és takaréktűzhelyeit, melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett a legszolidabb kivitel biztosítottik.

Egész épületek kályha-berendezését tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Főraktár: Eperjesen (Sáros megye.)

Bizományi raktár és képviselő: MERKL GYULA vaskereskedő Miskolcz.

Mintakönyv és árjegyzék kívánatra bérmentve.

1-6

* Lef. Lanc. vadászfegyver, patronok, szobafegyver és töltény. *

OCCASIO.

Valódi szepességi vásznak 30 rőfös	—	—	—	4 frt 90 kr.—6 frt 50 kr.
” ” siffonok ”	—	—	—	5 frt 25 kr.-tól feljebb.
Csipke-függönyök méterje	—	—	—	12-16-19 kr.
Kitűnő futószőnyegek 65 cm. széles	—	—	—	25-32-40 ”
” ” 90 ” ”	—	—	—	50-80-90 ”

Ugyszintén a közelgő időnyre gyermekek, urak és hölgyek részére nagy választékban fehéreneműek, harisnyák, kötények, ruhácskák, köpenyek, felöltők és öltönyök; továbbá kézimunkák minden hozzá tartozóval, himzések, pamutok, czérnák, csipkék, szallagok, ruhadíszek és különféle pipere-czikkék.

Esernyők gyári raktára.

A midőn dúsán berendezett raktáramat a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlanám, nem mulaszthatom el megjegyezni, hogy igyekezem a mai kor igényeihez megfelelőleg raktáramat úgy felszerelni, hogy a n. é. közönség teljes megelégedését továbbra is kiérdemeljem. Ajánlom magamat a n. é. közönség b. figyelmébe, kitűnő tisztelettel

BAUMGARTEN DÁNIEL Miskolczon,

Ferenczi B. könyvkereskedésével szemben.

28-30

Miederek (füzők) nagy gyári raktára.

Miederek (füzők) nagy gyári raktára.